

Vragen ingevolge artikel 44 reglement van orde aan het College van Gedeputeerde Staten door Statenlid M.A. van 't Westeinde

Ontvangen: 17 april 2026

Onderwerp: Van braak tot boete - boeren benadeeld bij eco regeling

De eco-regeling, onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), biedt agrariërs een vergoeding voor vrijwillige inspanningen ofwel eco-activiteiten op het gebied van onder meer biodiversiteit, bodem, water en klimaat. Deze regeling kent een sterke nadruk op resultaatverplichtingen, waarbij onder meer via satellietbeelden en algoritmes wordt beoordeeld of aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan¹.

LTO Nederland meldde op 8 april 2026² dat zij veel signalen hebben ontvangen van agrariërs over eco-activiteiten voor het jaar 2025. Deze worden afgekeurd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), vaak met een beperkte, onduidelijke of mogelijk onterechte onderbouwing. Zo zijn in het hele land percelen afgekeurd die zijn aangemeld voor groenbedekking, omdat tussen 1 januari en 1 maart de ondergrens van 80% bodembedekking niet gehaald zou zijn. In verschillende gevallen blijkt dit samen te hangen met vorstschade.

Daarnaast bestaat er discussie over de eis van minimaal 80% bodembedekking bij groene braak in de periode van 31 mei tot en met 31 augustus. In het afgelopen jaar is deze norm op veel percelen niet gehaald als gevolg van droogte. Agrariërs worden hierdoor geconfronteerd met afkeuringen, terwijl sprake is van externe omstandigheden waarop zij geen invloed hebben^{3/4}.

Tegen deze achtergrond heeft het CDA ook signalen ontvangen dat agrariërs in Zeeland worden geconfronteerd met aanzienlijke kortingen op de eco-regeling, oplopend tot €20.000 à €30.000 per bedrijf. Dit hangt onder meer samen met het feit dat Zeeland het zwaarst is getroffen door de droogte, waardoor ingezaaide gras-/kruidenmengsels op braakstroken onvoldoende tot ontwikkeling zijn gekomen,

---

¹ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (z.d.). *Eco-activiteiten, punten en waarde*. Geraadpleegd op 17 april 2026, van rvo.nl.

² LTO Nederland. (2026). *Wees alert bij afkeuring eco-regeling*. Geraadpleegd op 17 april 2026, van lto.nl.

³ Agrifirm. (2026). *Afkeuring eco-activiteiten 2025: tips voor 2026*. Geraadpleegd op 17 april 2026, van agrifirm.nl.

⁴ Nieuwe Oogst. (2026, 9 april). *RVO wijst eco-activiteiten steeds vaker af*. Geraadpleegd op 17 april 2026, van nieuweoogst.nl.

waardoor niet wordt voldaan aan de vereiste bodembedekking.

Het CDA heeft de volgende vraag opgesteld richting het college van Gedeputeerde Staten:

1. Is het college bekend met de signalen dat Zeeuwse agrariërs geconfronteerd worden met aanzienlijke kortingen binnen de eco-regeling?
2. In hoeverre is het college op de hoogte van de actuele droogteproblematiek in Zeeland en de impact daarvan op de gewasontwikkeling in het voorjaar?
3. Deelt het college de opvatting dat hier sprake is van overmacht, nu de beperkte gewasopkomst het gevolg is van uitzonderlijke droogte?
4. Ziet het college mogelijkheden om, via contacten met het Rijk, deze problematiek nadrukkelijk onder de aandacht te brengen en aan te dringen op een redelijke oplossing voor agrariërs?
5. Kan in dit kader een beroep worden gedaan op de hardheidsclausule of andere uitzonderingsmogelijkheden binnen de eco-regeling?
  - a. Zo ja, is het college bereid zich hiervoor actief in te zetten?

Bijlage:

Afkeuring eco-activiteiten Zeeuwse Landbouwers

Landbouwers ontvangen subsidie vanuit het Gemeenschappelijke Landbouwbeleid. Deze subsidie bestaat uit een basispremie en sinds 2023 een eco-premie. Met de eco-premie wordt de verduurzaming en vergroening van de landbouwsector gestimuleerd. Landbouwers kunnen hiermee brons (60 euro/ha), zilver (100 euro/ha) of goud (200 euro/ha) behalen door eco-activiteiten uit te voeren, zoals 'Groene Braak' of 'Groenbedekking'. Sinds de invoering van dit systeem voert een grote groep de diverse eco-activiteiten uit om goud scoren.

Bij de beoordeling van de Eco-regeling 2025 heeft RVO in veel gevallen geoordeeld dat niet (volledig) is voldaan aan de voorwaarden. Het gaat onder andere om afkeuring van opgegeven eco-activiteiten:

- Groenbedekking
- Groene braak
- Onderzaai vanggewas

Van de tot nu toe door RVO verzonden beslissingsbrieven over 2025 zijn tussen de 30-40% van de bedrijven gekort op hun eco-premie of ontvangen in zijn geheel geen eco-premie. Dit komt door de systematiek waarbij eerst op alle 5 doelen; klimaat, bodem, water, landschap en biodiversiteit voldoende punten moeten worden gescoord om vervolgens met de activiteiten ook waarden te verzamelen om boven de drie drempelwaarden uit te komen. Hierdoor kan dezelfde afkeuring bij het ene bedrijf leiden tot een korting van 100 euro/ha en bij een ander bedrijf, door op een van de doelen een puntje te kort, een korting van 200 euro/ha (de gehele eco-premie). Bedrijven lopen hierdoor duizenden euro's mis. Kortingen van 10-25k zijn geen uitzondering. En dit in een jaar met slecht afzetprijzen in de akkerbouw en snel stijgende kosten.

Met name de eco-activiteit Groene braak is in Zeeland afgekeurd. Landbouwers hebben zich aan alle regels gehouden; 9 maanden geen gewasbescherming, geen bemesting, het hele jaar geen oogst of beweiding. Hiervoor is vaak een mengsel van groenbemesters of agrarisch natuurmengsel gezaaid. Soms 2 keer. Het jaar 2025 was vooral in Zeeland een extreem droog jaar, vergelijkbaar met 1976. Hierdoor kiemde het zaad slecht en was de groei matig. Daarom werd volgens RVO op veel percelen niet voldaan aan de eis van 80% groenbedekking in de maanden juni, juli en augustus.

Alle inspanningen zijn aantoonbaar gedaan, maar op de extreme droogte en hitte heeft de landbouwer geen invloed. Zeker niet in regio's waar beregening niet mogelijk is en als er al beregend kan worden gebeurd dit op hoofdgewassen.

RVO is in 2025 begonnen om deze eco-activiteiten te beoordelen met het AMS (Areaal Monitoring Systeem). Hierbij zijn alle percelen beoordeeld op basis van satellietbeelden. Het is mogelijk om de beelden op te vragen bij RVO, maar de

kwaliteit is zeer matig en onduidelijk. Een logaritme berekent of een perceel voor 80% bedekt is.

Op de volgende pagina een afbeelding van de extreme droogte in Zeeland in 2025.
Bron KNMI en Arvalis.

